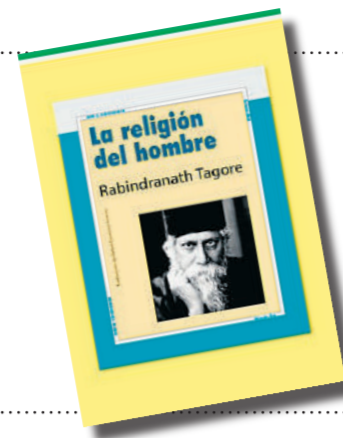

La durada és quan retrobo als ulls del nen que ja no és nen -qui sap si un vell, ja els ulls del nen. **Peter Handke**

ESTILS

Rabindranath Tagore i Albert Einstein

La religió del home (Arca) agrupa reflexions de Rabindranath Tagore que culminen molts anys d'experiències personals sobre Déu i la divinitat, l'espiritualitat, la bellesa o la veritat. A més, recull com a apèndix una conversa entre Tagore i Einstein del 14 de juliol de 1930 a la seva residència de Kaputh.

Religions, neurociència i psicologia

El Màster d'espiritualitat transcultural ofereix una classe magistral oberta del doctor Joseba Achotegui titulada "L'espiritualitat i els immigrants al segle XXI", divendres 6 de maig a les 18h. Fundació Vidal i Barraquer (St. Gervasi de Cassoles 88, Barcelona). Consulteu masterespiritualidadtranscultural.com

Opinió

PERE TORDERA

Geografia sagrada

JOSEP GORDI

DEGÀ DE LA FACULTAT DE LLETRES (UNIVERSITAT DE GIRONA)

A cabo de llegir el llibre de Fiorenzo Degasperri *Trekking dello spirito in Trentino*. Es tracta d'un conjunt d'itineraris agrupats en dos blocs: caminar pel sagrat i caminar per un dia com si fos un segle. Els encapçalaments d'aquests dos apartats són una veritable declaració d'intencions vers quins són els objectius del text: posar en contacte els caminants amb la geografia sagrada, és a dir, la natura, d'aquesta regió alpina i entendre el camí, no només com un sender, sinó com un espai on el caminar pot esdevenir un pelegrinatge i, a la vegada, un mitjà per assaborir pas a pas els boscos que rodegen els corriols, les panoràmiques que pots gaudir des d'una cruïlla, la pau i el goig de l'arribada a un santuari.

Tal com diu l'autor, l'itinerari és també el medi per conèixer l'entorn, per contemplar la natura des d'una altra mirada i per harmonitzar el nostre interior amb l'exterior. En conseqüència, el mateix fet de caminar, pas rere pas, es converteix en una escola per aprendre a estar amb un mateix i per endinsar-se en la contemplació del sagrat, que comprèn tant el camí, com les capelles o esglésioles que apareixen en algunes cruïlles i, evidentment, el santuari on el caminant reposa, prega pels seus o llegeix històries dels místics que van viure en aquell indret pregant per tothom i contemplant la natura com un camí per acostar-se al transcendent.

En definitiva, cal valorar i redescobrir la geografia sagrada que és molt present a tot Europa i entendre-la no només com el conjunt de monestirs, esglésies o santuaris, sinó també com la xarxa de camins per la qual han transitat milers de persones al llarg de la història. D'aquesta manera, al caminar per aquests indrets podem sentir que trepitgem terra sagrada. —

Aprentatge El mateix fet de caminar, pas rere pas, es converteix en una escola per aprendre a estar amb un mateix i per endinsar-se en la contemplació del sagrat

Pierre Rabhi: estimar la terra

Humil defensor de la sacralitat de la vida, impulsa projectes cada vegada més populars

DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

Pagès o intel·lectual? Espiritual o arrelat a la terra? Però, cal fer, sempre, aquestes diferències? Pierre Rabhi és un home senzill i humil que no l'espanta la pretensió ni la complexitat: la pretensió d'un món millor, la complexitat de conviure respectuosament amb un mateix i amb el medi. A vegades el món ens posa exemples d'aquest tipus, com si ens volgués dir: mireu, des d'allò més simple s'assoleix la complexitat; i des del cantó més humil, s'arriba a cotes de sofisticació impensables. Una sofisticació que no beu de l'aparença ni de les filigranes discursives, sinó d'una altra aparent paradoxa: la sobrietat feliç. I què és la sobrietat feliç? Doncs, en primer lloc, una bufetada implacable al sistema consumista i depredador que ens assegura que no pot haver-hi felicitat des de la moderació i el decreixement. És, també, una mirada a la felicitat palpable, simple, que no s'erigeix en efímeres satisfaccions que esdevenen insatisfaccions permanents. És la felicitat de reverenciar la vida i la terra, d'aprendre d'elles, i és també la felicitat de mirar endins, en un mateix, i trobar l'equilibri que tan busquem fora.

"L'ecologia encarna la intel·ligència de la vida -afirma Rabhi-. Pot ser un autèntic camí iniciàtic, sempre que també sigui abordada justament des de la perspectiva del misteri, és a dir, del que no se'n pot revelar pels mers fenòmens. Després d'aquests, opera una intel·ligència misteriosa que sentim en el més profund de la nostra ànima i de la nostra ment, que ens uneix a través de l'aspecte més subtil de nosaltres mateixos amb aquesta gran simfonia de la vida", conclou aquest afable i menut algerí que a França mobilitza desenes de milers de persones.

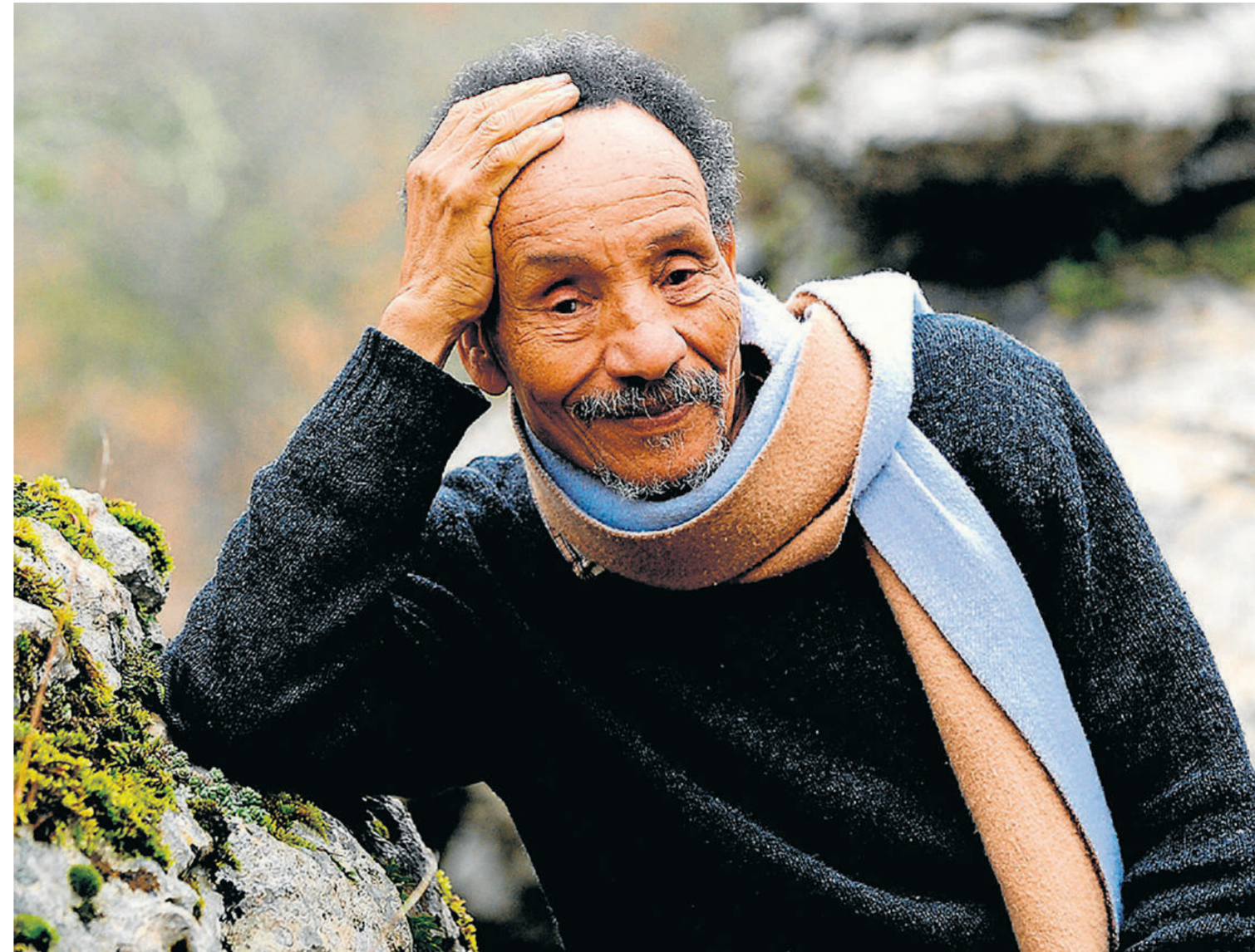
Un canvi de vida en alça

El "fenomen" Pierre Rabhi s'entén en una època cansada de tants discursos i teories, una època marcada també per la gran contaminació i els

desajustos econòmics a nivell planetari. És un temps, a més, necessitat de recuperar la dimensió interior, espiritualment activa, trobant aquella part que ens enllaça amb la resta i ens possibilita alliberar-nos d'un marc egocèntric i mental que fragmenta i col·lisió. O, en paraules de Rabhi: "Més enllà dels plaers superficials sempre inassolibles, la sobrietat permet retrobar la vibració de l'encís, el sentiment d'aquells primers éssers per als quals la creació, les criatures i la terra eren, en primer lloc, sagrades".

Nascut l'any 1938 al sud d'Algèria, va ser donat amb adopció a una família francesa després de la mort de la seva mare. Amb un peu a cada imaginari, el d'un desert imbuït de silenci i reverència i el d'una metròpolis industrial i culturalment efervescent, Rabhi va créixer amb la memòria d'aquells que treballaven per viure fins que se'ls va imposar viure per treballar (quan els francesos van imposar les mines a la seva comunitat, explica, alguns van desaparèixer quan van cobrar el primer sou, no tornant a la feina fins dos mesos més tard. Sorpresos, els colons van preguntar-los perquè havien marxat i com gosaven tornar, però ells van respondre amb una lògica encara més gran: "Per què treballar si tenim diners? Ara que ja no ens en quedem, tornem...").

Escriptor, amb una desena de llibres, i un dels pioners a França de l'agricultura ecològica, Rabhi va desenvolupar un concepte que, com ell, beu de les dues ribes: la creació d'oasis. Aquests oasis comencen per agrupar el que ell anomena "ànimes conscients", que es troben per afinitat i comencen la construcció d'un veritable i literal oasi. Es calcula que a França n'hi ha més de cent en funcionament. Aquests oasis són projectes de vida, on famílies i persones a títol individual de totes les edats sumen els seus esforços per establir habitatges, horts, tallers i escoles que giren al voltant d'aquesta "sobrietat feliç" ecològica i solidària promoguda per Pierre Rabhi. Els oasis reben el suport tècnic i administratiu de l'associació Colibris, fundada fa deu anys pel propi Rabhi: "Més enllà de les picabaralles po-

L'escriptor d'origen algerià, Pierre Rabhi.

PIERRERABHI.ORG

lítiques fem una crida a la suma de consciències, a l'àmbit íntim on cada ésser humà pot mesurar la seva plena responsabilitat i definir els compromisos que l'inspira una veritable ètica de vida per a ell, per als seus i per a les generacions futures". En aquesta línia, Colibris promou el documental *Demain*, fet per l'exdirector d'aquesta associació, Cyril Dion, juntament amb Mélanie Laurent. Pierre Rabhi és, lògicament, un dels protagonistes d'aquesta pel·lícula que ens parla de com sortir de l'espiral depredadora i que s'estrena aquests dies a casa nostra després de rebre 900.000 espectadors a França.

Una tasca internacional

Aquests oasis francesos es complementen amb un treball de cooperació internacional des de fa més de vint anys, quan Rabhi va fundar l'entitat Terre & Humanisme, amb projectes a l'Àfrica de l'Oest i el Magreb: "Davant d'un sistema que confisca el dret dels pobles a alimentar-se per ells mateixos, l'agroecologia és una alternativa ètica reedificadora, un acte de resistència legítima, que permet l'autonomia dels

pobles i la conservació del seu patrimoni alimentari", explica convençut. Aquesta cooperació es fa principalment amb el suport i l'establiment de centres de formació a pàgines d'aquelles regions, on les innovacions en agricultura ecològica es combinen amb els coneixements autòctons i tradicionals de cada zona. També s'apliquen per fer front a la desertificació, la manca de feina i l'èxode de les zones rurals cap a un medi urbà paupèrrim i altament insostenible.

Aquest assoliment material, per Rabhi, va acompanyat sempre d'una mirada holística de l'ésser humà, que necessita recuperar l'autonomia i la sobirania interior i exterior per no dependre d'un imaginari corrosiu i especulador. "Encarnar la utopia és, en primer lloc, testimoniar que cal erigir un ésser diferent, un ésser de consciència i de compassió, un ésser que, amb la seva intel·ligència, la seva imaginació i les seves mans pugui hominatar a la vida, de la que nosaltres en som l'expressió més elaborada, la més subtil i la més responsable", conclou aquest mestre de mans rugoses i cor amarat de gratitud. —

CONSCIÈNCIA D'ARA
Cada dijous

I la setmana que ve:
La Bíblia: eina literària

6 PLANS PER AL CAP DE SETMANA

Títol de dos línies de text

285 cc Text basics primer paragraf Quisque convallis nisl in justo rhoncus vitae laoreet magna semper. Quisque interdum tempor viverra. Quisque ultrices augue vitae leo

Títol de dos línies de text

285 cc Text basics primer paragraf Quisque convallis nisl in justo rhoncus vitae laoreet magna semper. Quisque interdum tempor viverra. Quisque ultrices augue vitae leo

Títol de dos línies de text

285 cc Text basics primer paragraf Quisque convallis nisl in justo rhoncus vitae laoreet magna semper. Quisque interdum tempor viverra. Quisque ultrices augue vitae leo

Títol de dos línies de text

285 cc Text basics primer paragraf Quisque convallis nisl in justo rhoncus vitae laoreet magna semper. Quisque interdum tempor viverra. Quisque ultrices augue vitae leo

Títol de dos línies de text

285 cc Text basics primer paragraf Quisque convallis nisl in justo rhoncus vitae laoreet magna semper. Quisque interdum tempor viverra. Quisque ultrices augue vitae leo

Títol de dos línies de text

285 cc Text basics primer paragraf Quisque convallis nisl in justo rhoncus vitae laoreet magna semper. Quisque interdum tempor viverra. Quisque ultrices augue vitae leo